

SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH

Barevné:

- I. Avers mincovní pečeti Václav II., českého krále a krakovského a sandoměřského vévody, markraběte moravského, 1. srpna 1299. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky, sig. Bludy II 40 č. 1. Foto: Karel Maráz.
- II. Revers mincovní pečeti Václav II., českého krále a krakovského a sandoměřského vévody, markraběte moravského, 1. srpna 1299. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky, sig. Bludy II 40 č. 1.
- III. Velká pečeť ostrovského opata Oty de Glatz, 14. září 1288. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Orlík, sig. III K beta 7.
- IV. Sekretní pečeť pražského biskupa Jan IV., 26. července 1307. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Orlík, sig. I A alfa č. 2. Foto: Karel Maráz.
- V. Velká pečeť Jindřicha z Frýdlantu, 23. května 1289. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 4. Foto: Karel Maráz.
- VI. Velká pečeť Oldřicha z Hradce, 12. dubna 1300. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky, sig. Plessberk II 311 č. 1. Foto: Karel Maráz.
- VII. Sekretní pečeť českého krále a lucemburského hraběte Jana Lucemburského, 22. března 1338. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 33. Foto: Karel Maráz.
- VIII. Sekret (gema) Mikuláše I. Opavského, 15. května 1293. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky, sig. Hradec u Opavy II 154 A č. 1. Foto: Karel Maráz.
- IX. Druhý typ velké pečeti pražského děkana Velislava, 26. února 1301. Národní archiv, Archiv českých klášterů zrušených za Josefa II., sig. ŘD sv. Anna-3. Foto: Karel Maráz.
- X. Velká pečeť města a rychtáře Kutné Hory, 16. března 1308. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs. Sedlec, č. 11.
- XI. Avers zlaté buły Přemysla Otakara I., 24. července 1224. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 10.

XII. Revers zlaté buly Přemysla Otakara I., 24. července 1224. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 10.

Černobílé:

1. Vyobrazení pečeti francouzského krále Ludvíka VI. v díle Jeana Mabillona, *De re diplomatica libri sex. Luteciae-Parisiorum 1709*, 2. vydání, s. 427, tab. XLI. Foto: Karel Maráz.
2. Kresba velké jezdecké pečeti moravského markraběte Karla Lucemburského (kresba tuší, částečně kolorováno) z pozůstalosti Gelasia Dobnera. Národní archiv, Pozůstalost Gelasia Dobnera č. XV, c) (85). Foto: Karel Maráz.
3. Vyobrazení pečeti (mědirytina) v díle Gelasia Dobnera, *Monumenta historica Bohemiae nusquam antehac inedita II. Pragae 1768*, obr příloha. Foto: Karel Maráz.
4. Pečetní prsten Petra Voka z Rožmberka, 16. století. Státní oblastní archiv v Třeboni, trezor. Foto: ing. Radek Švec.
5. Kopie pečetidla zemského soudu. Národní archiv, Typáře i. č. 340. Foto: Karel Maráz.
6. Pečetidlo velké státní pečeti Republiky československé. Národní archiv, Typáře. Foto: Karel Maráz.
7. Pečetidlo velké státní pečetidla Republiky československé, detailní záběr na pečetní desku. Národní archiv, Typáře Foto: Karel Maráz.
8. Uložení velkého státního pečetidla Republiky československé. Národní archiv, Typáře. Foto: Karel Maráz.
9. Aversní strana papežské buly Alexandera IV., přivěšená na konopných nitích, 22. prosince 1254. Státní oblastní archiv v Třeboni, *Historica*, č. 3. Foto: Karel Maráz.
10. Reversní strana papežské buly Alexandera IV., přivěšená na konopných nitích, 22. prosince 1254. Státní oblastní archiv v Třeboni, *Historica*, č. 3. Foto: Karel Maráz.

11. Reversní strana papežské buly Urbana IV., přivěšená na hedvábných červeno-žlutých nitích, 23. ledna 1362. Státní oblastní archiv v Třeboni, Premonstráti Želiv, č. 6. Foto: Karel Maráz.
12. Aversní strana papežské buly Urbana IV., přivěšená na hedvábných červeno-žlutých nitích, 23. ledna 1362. Státní oblastní archiv v Třeboni, Premonstráti Želiv, č. 6. Foto: Karel Maráz.
13. Avers buly představeného domu johanitů Jana z Lastiky v Jeruzalémě, 18. října 1452. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 2/21. Foto: Karel Maráz.
14. Revers buly představeného domu johanitů Jana z Lastiky v Jeruzalémě, 18. října 1452. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 2/21. Foto: Karel Maráz.
15. Avers buly Basilejského koncilu, 8. října 1442. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 698. Foto: Karel Maráz.
16. Revers buly Basilejského koncilu, 8. října 1442. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 698. Foto: Karel Maráz.
17. Papežský rybářský prsten Klimenta X., 14. října 1672. Státní oblastní archiv v Třeboni, Premonstráti Želiv, č. 107. Foto: Karel Maráz.
18. Velká pečeť města Pelhřimova. Soukromí sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
19. Oplatková pečeť. Soukromí sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
20. Slepé pečetění na hlavičkovém papíře Ministerstva zahraničí Republiky československé. Dopis je dnes přiložen ke zpečetěnému mandátu českého krále Václava I. z roku 1248. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 2. Foto: Karel Maráz.
21. Velká pečeť Nového Města pražského, 4. června 1394. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 62. Foto: Karel Maráz.
22. Velká cechovní pečeť truhlářů v Kutné Hoře, zachycující pracovní nástroje a výrobky, 6. března 1690. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs. Sedlec, č. 250. Foto: Karel Maráz.

23. Velká pečeť staroboleslavské kapituly, 24. února 1353. Moravský zemský archiv v Brně, E9 Cisterciačky Brno, sig. Q 17. Foto: Karel Maráz.
24. Velká pečeť mělnického probošta Jindřicha z Gorsu, zachycující rybolov sv. Petra, 7. listopadu 1326. Národní archiv, Archiv Kolegiátní kapituly vyšehradské, č. 163. Foto: Karel Maráz.
25. Revers velké pečeti českého knížete Bedřicha, zachycující v pečetním poli sv. Václava, před 1188. Národní archiv, Maltézští rytíři – české velkopřevorství, č. 960. Foto: Karel Maráz.
26. Avers velké pečeti Václava II. (I. typ), 13. října 1290. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 6. Foto: Karel Maráz.
27. Avers velké majestátní pečeti císaře Zikmunda Lucemburského, 26. ledna 1437. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 461. Foto: Karel Maráz.
28. Velká pečeť Vratislava II., přitíštěná k písemnosti kolem roku 1088, představuje jednu z našich nejstarších panovnických pečetí. Národní archiv, Archiv kolegiátní kapituly vyšehradské, č. 4. Foto: Karel Maráz.
29. Jezdecká pečeť mladšího českého krále Václava I., 24. července 1224. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 10. Foto: Karel Maráz.
30. Revers velké pečeti Václava II. (I. typ), 13. října 1290. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 6. Foto: Karel Maráz.
31. Velká jezdecká lovčí pečeť mladšího lucemburského hraběte, hraběte v Laroche a markraběte arlonského Jana Lucemburského. Podle: Posse, O.: Die Siegel der deutschen Kaiser und Könige I. Dresden 1909, tab. 48, č. 1. Reprofoto: Karel Maráz.
32. Velká (pěší) pečeť Smila mladšího z Lichtenburka, 16. července 1288. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 55. Foto: Karel Maráz.
33. Revers mincovní pečeti českého knížete Bedřicha, před 1188. Národní archiv, Maltézští rytíři – české velkopřevorství, č. 960. Foto: Karel Maráz.
34. Sekretní pečeť pražského arcibiskupa Jana, 2. března 1393. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 2/4. Foto: Karel Maráz.

35. Velká pečeť pražského biskupa Peregrina, 24. července 1224. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 10. Foto: Karel Maráz.
36. Velká pečeť Václava z Lichtenburka, 1. srpna 1302. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 8. Foto: Karel Maráz.
37. Osobní hlavní pečeť Jindřicha ze Stráže, 26. září 1385. Národní archiv, České gubernium, č. 128. Foto: Karel Maráz.
38. Velká pečeť nejvyššího maršálka Jiřího Adama z Martinic. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
39. Reversní strana velké pečeti císaře Zikmunda Lucemburského, 26. ledna 1437. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 461. Foto: Karel Maráz.
40. Detailní pohled na exergue na pečeti Přemysla Otakara II., 15. července 1262. Národní archiv, Archiv kolegiátní kapituly vyšehradské, č. 47. Foto: Karel Maráz.
41. Přitištěné falzum pečeti českého knížete Břetislava I. k padělků listiny na jeho jméno, domněle z 18. října 1045. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 2. Foto: Karel Maráz.
42. Osobní hlavní pečeti českých pánů, přitištěné k dohodě, v níž se zavazují věrnosti králi, ochraně náboženství proti kacířům, zachování práv a svobod v Čechách a k ochraně zemského zřízení i vzájemné pomoci proti rušitelům pokoje v zemi, 20. února 1505. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 4155. Foto: Karel Maráz.
43. Ukázka zavěšení pečeti k listině. Český diplomatář FF MU. Foto: Karel Maráz.
44. Ukázka přivěšení menší pečeti města Tábora na pergamenovém proužku, 25. června 1444. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 888. Foto: Karel Maráz.
45. Ukázka přivěšení pečeti na hedvábných nitích k listině, 24. června 1224. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 10. Foto: Karel Maráz.
46. Přivěšení dvou pečeti na jednom pergamenovém proužku. Vedle mincovní pečeti českého knížete Bedřicha zde vidíme i první známou pečeť české

- kněžny, Bedřichovy manželky Alžběty, před 1188. Národní archiv, Maltézští rytíři – české velkopřevorství, č. 960. Foto: Karel Maráz.
47. Zapečetění listu (pečeť ve funkci uzavírací) českého krále Ferdinanda I. Habsburského, 14. ledna 1545. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 144. Foto: Karel Maráz.
48. Pečeť městečka Pilníkova, přitištěná pod ozdobným krytem papíru, 28. dubna 1733. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí statky, sig. Vlcice II 426 6. Foto: Karel Maráz.
49. Při inventarizaci pečetí, přitištěných pod clonou papíru, je nutno si počínat opatrně, není možno – za účelem zjištění materiálu pečetní látky – nadzvedávat rohy papírové clony, mohlo by dojít k její utržení a znehodnocení pečetí. Někdy však papírová clona po letech odpadne sama. Jak vypadá taková situace, vidíme na listu uherského krále Matyáše ze 14. dubna 1464. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Ludanic 1. Foto: Karel Maráz.
50. Pečeť generálního opata cisterciáků, 1. července 1698. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 258. Foto: Karel Maráz.
51. Clona (kryt) papíru, kterou může být i část samotné psací látky, kvitance z 18. ledna 1734. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs. Sedlec, č. ad 312a. Foto: Karel Maráz.
52. Osobní hlavní pečeť Volfa z Krajku, chráněná pečetní miskou, 22. dubna 1477. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, č. 235. Foto: Karel Maráz.
53. Ukázka měření pečetí. Foto: Karel Maráz.
54. Rub pečetní misky, 23. dubna 1448. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 2/16. Foto: Karel Maráz.
55. Rub misky pečetí Jan Kapistrána, 28. října 1451. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 2/20. Foto: Karel Maráz.
56. Rub pečetí, 1. srpna 1302. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs. Sedlec, č. 8. Foto: Karel Maráz.
57. Hřeben vosku na rubu pečetí Václava z Lichtenburka, 1. srpna 1302. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs. Sedlec, č. 8. Foto: Karel Maráz.

58. Vrypy na rubu velké pečeti míšeňského marakraběte Fridricha, 13. září 1307. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Orlík, sig. I A alfa 3/2 (ad. No 2). Foto: Karel Maráz.
59. Velká pečeť kardinála Latina Ursiniho, 22. března 1469. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 28/1. Foto: Karel Maráz.
60. Rub schránky velké pečeti kardinála Latina Ursiniho, 22. března 1469. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 28/1. Foto: Karel Maráz.
61. Dřevěná ochranná schránka (pouzdro) pečeti, 26. srpna 1819. Státní oblastní archiv v Třeboni, Premonstráti Želiv, č. 136. Foto: Karel Maráz.
62. Velká pečeť Marie Terezie, 23. března 1747. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 325. Foto: Karel Maráz.
63. Velká pečeť převora a konventu křížovníků s červenou hvězdou v Praze. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
64. Sekretní nemá pečeť římského a českého krále Václava IV., 30. prosince 1402. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 95. Foto: Karel Maráz.
65. Velká pečeť kardinála Jana Karvajala, 23. dubna 1448. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 2/16. Foto: Karel Maráz.
66. Přitištěná malá konventní pečeť sedleckého kláštera, 9. srpna 1630. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 184. Foto: Karel Maráz.
67. Sekret pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna, s velmi pozoruhodnou náplní pečetního pole, kde je arcibiskup vyobrazen sedící sice v arcibiskupském rouchu, nicméně v podobě orla sv. Jana, 2. března 1393. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 2/4. Foto: Karel Maráz.
68. Přitištěná menší pečeť sedleckého a skalického opata Kryštofa Methudia, 9. srpna 1630. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 184. Foto: Karel Maráz.
69. Pečeť trojúhelníkové tvaru člena israelitské obce. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.

70. Řezaná cedule, sedleckého opata Kryštofa Methudia, 9. srpna 1630, zpečetěná malou opatskou a sedleckou klášterní pečetí. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 184. Foto: Karel Maráz.
71. Velká pečeť Starého Města pražského, 4. června 1394. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 62. Foto: Karel Maráz.
72. Přitištěné menší či sekretní pečeti pražských měst, 22. června 1450. Státní oblastní archiv v Třeboni, Historica, č. 1903. Foto: Karel Maráz.
73. Pečeť cechu minciřů v Kutné Hoře. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
74. Přitištěné sekrety kutnohorských perníkářů, 14. března 1672. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 229. Foto: Karel Maráz.
75. Přitištěný sekret kutnohorského perníkáře Jiřího Svobody, 14. března 1672. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 229. Foto: Karel Maráz.
76. Velká pečeť Karlovy univerzity, 26. srpna 1819. Státní oblastní archiv v Třeboni, Premonstráti Želiv, č. 136. Foto: Karel Maráz.
77. Velká pečeť Teologické fakulty Karlovy univerzity. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
78. Pečeť šternberského panství Zásmuky. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
79. Zednářská pečeť. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
80. Osobní (signetní?) pečeť Jana Evangelisty Purkyně. Soukromá sbírka Libora Kratochvíla. Foto: Karel Maráz.
81. Pečeti pražských měšťanů Jindřicha Faystela a Franze Jorise (?), 28. července 1366. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs Sedlec, č. 69. Foto: Karel Maráz.
82. Falzum pečeti Boleslava I., domněle 993 [14. ledna]. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 1. Foto: Karel Maráz.
83. Falzum pečeti českého knížete Břetislava I., domněle 18. října 1045. Národní archiv, Benediktini Břevnov, č. 2. Foto: Karel Maráz.
84. Falzum velké pečeti Jana Lucemburského, 13. ledna 1334. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 3/6a. Foto: Karel Maráz.

85. Falzum sekretní pečeti Jana Lucemburského, 13. ledna 1334. Státní oblastní archiv v Třeboni, Cizí rody, sig. z Rožmberka 3/6a. Foto: Karel Maráz.
86. Ukázky dělicích útvarů pečetních opisů. Podle Čarek, J.: Poznámky k soupisu typářů. AČ 23, 1973, s. 14–16. Foto: Karel Maráz.
87. Při opisech či konfirmacích listin se obvykle na konci písemnosti místo pečeti namaloval kruh a do něj se napsala písmena L. S., znamenající *locus sigilli* (místo pečeti), jak je možno vidět i např. v příkazu císaře Karla VI. místodržícím v Praze ke zhotovené konfirmace listin, obsahující práva sedleckého kláštera, 17. prosince 1733. Státní oblastní archiv v Třeboni, Vs. Sedlec, sig. ad 312. Foto: Karel Maráz.
88. Ukázka písaře – při vhodném natočení pečeti a dopadu přirozeného světla lze na pečetích zachytit i pozoruhodné detaily, jako např. brk v ruce písaře na I. typu velké pečeti nejvyššího českého kancléře Petra, jenž měří 3 mm a jeho tloušťka činí 0,5 mm, 7. listopadu 1279. Národní archiv, Archiv kolegiální kapituly vyšehradské, č. 75. Foto: Karel Maráz.